କାହାଳିଆ ପୋକ

ଧାନ ଉପର ଶତ୍ରୁ

ବୈଜ୍ଞାନିକ ନାମ

Oryseolia oryzae (Wood-mason)

ଏହା କ'ଣ କରିଥାଏ

କାହାଳିଆ ପୋକ ତଳ ଭାଗରେ ପିଲକୁ ଗୋଲାକାର ନଳୀ ପରି କରିଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପତ୍ରାଚ୍ଛାଦ ଅଧିକ ଲମ୍ବ ହୋଇ ପିଆଜ ଶଣ୍ଢା ପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ହୋଇଥାଏ

ଜଳସେଚିତ ବା ଅଣଜଳସେଚିତ ଖାଲ ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଧାନ ଫସଲର ପିଲ ଅବସ୍ଥାରେ କାହାଳିଆ ପୋକ ଆକ୍ରମଣ କରିଥାଏ । ଏହା ଢିପ ଜମି ଓ ଅତି ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ମଧ ଦେଖାଯାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୀଟଗୁଡ଼ିକ ରାତ୍ରିଚର ଓ ଏମାନଙ୍କୁ ସହଜରେ ଆଲୋକ ଯନ୍ତା ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରେ । ଖରାଦିନେ କୀଟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ୟୁପା ଅବସ୍ଥାରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ରହିଥାନ୍ତି । ବର୍ଷା ହେବା ପରେ ପିଲ ବାହାରିଲେ ସେମାନେ ପୁଣି ସକ୍ରିୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।

ମେଘୁଆ ପାଗ ବା ବର୍ଷା ପାଗ, ଅଧିକ ପିଲ ହେଉଥିବା କିସମ ବ୍ୟବହାର, ସଘନ ଚାଷ ପଦ୍ଧତି ଓ ଶତ୍ରୁ କୀଟଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଅବସ୍ଥାରେ କାହାଳିଆ ପୋକର ବଂଶବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ।

କିପରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବ

- କାହାଳିଆ ପୋକ ଆକ୍ରମଣର ଲକ୍ଷଣମାନ ହେଲା :
- ଆକ୍ରାନ୍ତ ପିଲର ମୂଳ ଭାଗରେ ଫମ୍ପା ସ୍ଥାନ ଓ ନଳ ପରି ଆକୃତି ହୋଇଥାଏ । ନଳଗୁଡ଼ିକ ଧଳା ରଙ୍ଗର ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା ପିଆଜ ଶଣ୍ଢା ପରି ଦେଖାଯାଏ ।
- ଆକ୍ରାନ୍ତ ପିଲରେ ପତ୍ର ହୋଇ ନଥାଏ ଓ ଏଥିରେ କେଣ୍ଡା ହୁଏ ନାହିଁ
- ବିକୃତ, ଝାଉଁଳିଥିବା ଓ ମୋଡ଼ି ହୋଇଥିବା ପତ୍ର ହୋଇଥାଏ
- ପତ୍ରାଚ୍ଛାଦ ଲମ୍ବ ହୋଇ ପିଆଜ ଶଣ୍ଢା ପରି ହୁଏ
- ଗଛ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ହୋଇଯାଏ

ଗଛ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ପଡ଼ିବା ଏବଂ ପତ୍ର ବିକୃତ ହେବା, ଝାଉଁଳିବା ଓ ମୋଡ଼ି ହେବା ଆଦି ଲକ୍ଷଣ ମରୁଡ଼ି, ପୋଟାସିଅମ ଅଭାବ, ଲବଣତା, ଛିନ୍ନ ରୁଗୁଡ଼ିଆ ଭୂତାଣୁ ରୋଗ ଓ ତୁଙ୍ଗ୍ରୋ ଭୂତାଣୁ ରୋଗ ଦ୍ୱାରା ମଧ ହୋଇଥାଏ ।

ଧାନର ଉଙ୍କୁଣିଆ ପୋକ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ମଧ ପତ୍ର ମୋଡ଼ି ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ଏସବୁ ସମସ୍ୟାର କାରଣ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ପାଇଁ କୀଟର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ନଜର କରନ୍ତୁ । ବିଶେଷ କରି ଲମ୍ବା ନଳୀ ମଧରେ ଏହି କୀଟର ଅଣ୍ଡା ଓ ଶୂକ ଗଛର ବଢ଼ନ୍ତା ଅଂଶକୁ ଖାଉଥିବା ଦେଖନ୍ତୁ ।

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

- କୀଟ ପ୍ରତିରୋଧି କ୍ଷମତା ଥିବା ବିହନ କିସମ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ପୁରୁଣା ମୂଳୀ ଫସଲକୁ ହଳ କରି ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ଅଦିନରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ପୋଷକ ଗଛକୁ ବାହାର କରି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ଜୈବ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ : ପ୍ଲାଟିଗାଷ୍ଟରିଡ଼, ୟୁପେଲମିଡ଼ ଓ ଟେରୋମାଲିଡ଼ ବିରୁଡ଼ି (ଶୂକ ଖାଇଥାଏ); ଫାଇଟୋସେଲିଡ଼ ଅଷ୍ଟପଦୀ (ଅଣ୍ଡା ଖାଏ); ବୁଢ଼ିଆଣୀ (ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କୀଟ ଖାଏ) ।
- ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ସହିତ ୨.୫ ମି.ଲି. କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ୍ ୨୦% ଇସି ବା ୧.୬ ମି.ଲି. ମନୋକ୍ରୋଟୋଫସ୍ ମିଶାଇ ସ୍ପ୍ରେ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଏଥିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମତାମତଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଏହାର ସହଯୋଗୀ ସଂଗଠନ ଓଡ଼ିଶାର କୃଷି ଓ ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କର ଅଟେ । ପ୍ରସ୍ତୁତି : ନନ୍ କମର୍ସିଆଲ-ସେୟାରଆଲାଇକ୍ ୩.୦ (ଅନ୍‌ପୋର୍ଟେଡ଼)